

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Nowo-narodzonego królewicza miała być chrzestną matką cesarzowa, a chrzestnym ojciem młody cesarz Brazylijski, ale pokazała się przeszkoda, ponieważ książę Terceira ma polecenie od cesarza, zastąpienia go przy tym obrzędzie. Ministrowie chcą, ażeby go kto inny zastąpił, do czego królowa, jej małżonek i cesarzowa, żadną miarą skłonić się nie dają. Odłożono więc do niejakiego czasu tak zwany chrzest obrzędowy i tylko z wody ochrzcił królewicza kardynał patrijarcha. Jak już donosiliśmy, królewicz otrzymał nazwę Dom Pedro Ferdynando, książę Braganzy i Oporto. Dziecię to jest bardzo zdrowe i silne i królowa także w dobrém znajduje się i zdrowiu, lubo ciężki odbyła poród.

Z powodu narodzenia się następcy tronu, deputacyja kortezów wyraziła następujący adres księciu Ferdynandowi, małżonkowi królowej, który odtąd tytuł króla przybrał: »*Senhor!* Tak mocno upragnione szczęśliwe narodzenie się najjaśniejszego królewicza, któremu niebo pobłogosławiło związek WRMości z dostojną córką nieśmiertelnego księcia Braganzy, naszą najjaśniejszą i powszechnie czczoną królową, jest dla narodu portugalskiego wypadkiem pełnym radości i nadziei. Lud portugalski gorącemi modłami wybiagał od Boga królewicza, dla rozszczępienia dalej domu Braganza i Gotbajsko-Koburgskiego, na tronie Dom Alfonsa Henryka. Niebo wysłuchawszy modłów naszych, WRMość synem a koronę dziedzicem udarowało. — W skutek szczęśliwego tego wypadku powszechne i konstytucyjne kortesty poleciły deputacyi życzyć szczęścia WRMości imieniem ludu, który reprezentuj, a który dumny jest z tego, iż WRMość policza w rządzie swych królów. — Teto, *Senhor*, są uczucia najszczerzego przywiązania, których wyraz powszechne i konstytucyjne kortesty w dniu tym radosnym WRMości przynoszą.« — Król odpowiedział na to: »Z największą radością przyjmuję wyraz uczuć, jaki powszechne i konstytucyjne kortesty przynoszą mi z powodu szczęśliwego narodzenia się następcy tronu. Mam ufność, że wypadek ten przemożnie wpłynie

na zgodę i pomyślność portugalskiego narodu. »Wpanowie możecie zapewnić kortesty, że wszelkich sił użyję do osiągnięcia tego ważnego skutku.«

Wiadomości o stanowiskach pedrystów i konstytucjonistów wciąż jeszcze sprzecznie opiewają, iż nic pewnego z nich wykryć nie można. Tyle rzecz pewna, że pedryści, około 3000 ludzi, stali d. 14. września pod Saldanżą na prawym brzegu rzeki Douro i że wicehrabia das Antas, który (jak *Chronicle* twierdzi) więcej jak na wodza naczelnego przystoi wino polubił, w 2700 ludzi, a podług innych z liczniejszym jeszcze oddziałem, wyruszył przeciw nieprzyjacielowi dnia 15go z Oporto, wprzód jednak, tak olicerom jakoteż szeregowym, pod warunkiem jeżeli broń złoży, ulaskawienie przyrzekł. Konstytucjonisci pod baronem Bomfim stali zawsze jeszcze na lewym brzegu rzeki Douro. Twierdzono w Lizbonie (wszelako nie urzędownie), iż rząd otrzymał wiadomość przez telegraf, o potyczce między wicehrabią das Antas a Leirią. Pedryści mieli z Valença opanować nad portem warowno miejsca Caminha i Viana, które rząd na wiadomość o tém w stanie blokady ogłosił. Lecz gdy jeden bryg tylko krąży koło owego portu, nie jest więc w stanie tej blokady utrzymać.

Hiszpanija.

Moniteur z d. 29. września mieści depeszę telegraficzną z Bajonny z d. 27. wspomnionego miesiąca o pół do 12tej godz., osnowy następującej: »Potyczka z d. 19. była znaczniejsza, jak z początku mniemano. Pretendent spieszo uchodzi. — Odłączony od jego armii oddział 6000 ludzi, zdybał się w okolicy Sacedonu z Oraą i starłszy się z nim, w rozsypkę poszedł. — Jenerał ten ściga rzeczoną dywizyję ku południowi. Główna kwatéra jego była onegdaj *) w Huete. — Espartero pisze z Fuentes, że niepoprzednie ścigać czuła armii powstańczej, która w nieladzie kierunkiem ku Trillo się cofa. Nieustannie przybywają zbiegi, a duch publiczny ludu zdaje się znowu na korzyść sprawy kon-

*) Te wyrazy onegdaj i wczoraj, umieszczone w depeszy, ściągają się bez wątpienia na datę z Madrytu (zapewne na 23.), o czém w depeszy wspomnieć zapomniano. (Przyp. Dost. Aust.)

stytucyjnej ożywiać. — Wybory rozpoczęły się dnia wczorajszego w Madrycie i wśród największej odbywają się spokojności.«

Journal des Debats dodaje do niniejszej depešy następujące uwagi: »Wspomniane w tej depešy miejsca leżą w niewielkiej odległości na wschód od Guadalaxy. Trillo położone nad głównym Tagiem. Tym sposobem armija karlistowska, jak już nadmieniliśmy, cofa się w góry Dółnej Arragonii, gdzie warownia Cantavieja za zbrojownię i punkt oparcia się służyć jej może. Jenerałom królowej do ich dzielnego ścigania powstańców tylko szczęścia życzyć można, z dodaniem i tego życzenia, ażeby nie przestawali naciierać na nieprzyjaciela; ale doświadczenie z przeszłości każe nam się lękać, że gorliwość ich znowu zwolnieje, skoro armija karlistowska zajmie powtórnie okolicę, którą od tak dawna na jej pastwę wystawiają.«

Moniteur z d. 30. września zawiera następujące trzy depeše telegraficzne: 1) »Bordeaux d. 29. września, pół do 8. z rana. Pretendent w nocy z d. 20. opuścił Brilmeya i udał się kierunkiem do Trillo. Espartero tuż za nim stepując, stał d. 21. w Fuentes. Nieprzyjacieli w potyczce z d. 19. oprócz znacznej liczby zabitych i rannych, stracił jeszcze 230 w jeńcach (między którymi 11 oficerów) i przeszło 500 w zbiegach; brygadyjer Miranda, szef jazdy karlistowskiej, padł na placu. Cabrera odłączywszy się w 6000 ludzi od pretendenta, udał się spieszno w kierunku do Cuenca, ścigany od Oray, który 200 ludzi zabrał mu w niewolę.« — 2) Bajonna d. 26. września, pół do 7. wieczorem. Nowe bunty, w skutek niepobierania żołdu, wybuchły d. 23. w czwartym lekkim pułku i u *tyradorów*, z których część oddalono. Mimo tej bezkarności nic się nie odmieniło w stanie załogi, która samą sobie zostawiona. — Komendant legii cudzoziemców, będąc w największym kłopotcie i szczątków oddziału swojego nie mogąc w żaden sposób w Pamplonie zamknąć, rozłoży się w Roncevaux, przy samej naszej granicy.« — 3) »Bajonna d. 29. września, godzina 9. Madryt d. 26. Ambasador francuzki do ministra spraw zagranicznych. Oraa ścigający oddział karlistowski, dogonił go pod Cuenca d. 22go, pobił i zabrał mu 900 jeńca. — Jenerał Carondelet po zajętej potyczce zmusił Zarateguja do opuszczenia Valladolidu i zamek tamtejszy od dnia... oblężony, uwolnił.« (Przez noc przerwano.) — Dostrzegacz Austryjcki umieściwszy powyższe depeše pod d. 7. b. m., dodaje do nich prywatną korespondencyję z Paryża z d. 30. września, pod względem ostatnich telegraficznych doniesień z Hiszpanii

(którą wraz z depešami przez nadzwyczajną sposobność otrzymał): »Jestto smutny pomysł, że jenerał Espartero nie będzie zapewne użytkował z korzyści, jakie wojsko królowej nad karlistami odniosło. Pretendent zmuszony jest spieszo się cofać, a gdyby w Hiszpanii był doświadczony wódz naczelny i oficerowie posłuszni jego woli, udaloby się wyprzec Don Carlosa w góry, a może nawet powstanie całkiem utłumić. Ale jeżeli doświadczenie nie nauczy Espartera innego postępowania (czego bardzo lękać się należy), to obaczmy, że naczelnik ten po odwrocie nieprzyjaciela wygodnie odpoczywać będzie, mniemając, że już bardzo wiele uczynił, potrafiwszy wyprzec karlistów z najbliższych okolic stolicy.«

Gaceta de Madrid z d. 18. września zawiera przyjętą przez kortezy ustawę o nałożeniu nadzwyczajnego podatku wojennego na wszelki rodzaj własności, z wyraźnym wymienieniem dóbr kościelnych. Miasto zapłaty także bony za dostawy dla wojska przyjmowane będą.

Donoszą z Bajonny, że tymczasowy wice-król Nawarry wszystko srebro z kościołów Pamplony w 22. skrzyż spakować, i pod eskortą dwóch batalijonów do Bajonny lub St. Jean-Pied-de-Port przewieźć kazał, gdzie je za 330,000 twardych piastrow sprzedano. Pieniądze te przeznaczone na utrzymanie wojska. (*Gazette de France* przeciwnie twierdzi, że konsul hiszpański oparł się sprzedaży onego srebra, gdyż Pamplona wylała się ze zwierzchnictwa rządu.)

Według rozkazu ogłoszonego w Madrycie, wszystkie osoby nie należące do wojska lub do milicyi, mają broń wydać w przeciągu trzech dni, w przeciwnym bowiem razie, po następnym śledztwie po domach, za buntowników policytane będą. — W innym rozkazie wyrażono, ażeby każdy mieszkaniec złożył w przeciągu 3ch dni ośm realów albo i większą z patryjotyzmu sumnę«, któreto składki mają być na fortyfikacyje Madrytu obrócone.

Piszą z San Sebastian pod d. 17. września: Karliści ściśle oblegają Hernani i zapewne je zdobędą, mając pięć dział z sobą. Oyarzunowi także zagraża dwa batalijony, a upadek tego miasta przerwałby znowu związek lądowy z Francyją. Legija angielska usunąwszy się zupełnie od Hiszpanów, skoncentrowała się w Alza i Puerto Collerados, o trzy i pół godziny drogi od Hernani.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Parlament, jak wiadomo, ma wprawdzie, w skutek uczynionej dnia 15. września uchwały tajnej rady, dnia 15. listopada w istocie się zgromadzić, twierdzą jednak, że przed świętami Bo-

żego Narodzenia ważniejsze rozprawy odbywać się nie mają, lecz że tylko *pro forma* wniesionemi zostaną sprawy, niepokojone z powodu śmierci króla. Wnoszą oraz, że ministrowie mają zamiar ten czas przygotowań użyć do wzmocnienia stronników swoich pomiędzy angielskimi członkami izby niższej.

W Londynie ma wychodzić wkrótce nowy naukowy dziennik pod kierunkiem Armanda Mar-
rast. Redagował ón dawniej *Tribune*, główny organ republikanów francuzkich i odkąd zbiegł do Londynu, dostarcza dziennikowi *National* artykułów korespondencyjnych.

London-Despath, tygodnik radykalny, ogłasza, że dr. Beaumont, znany ze swojego czynnego udziału w kwietniowych scenach rewolucyjnych Paryża, objął redakcyję tego dziennika, który teraz zapewne »jeszcze radykalniej, jak sami radykaliści« wypadnie.

Nadeszłe z obwodów rękodzielniczych wiadomości, są, jak *Globe* donosi, bardzo zadowolające; handel bławatnami i bawełnianami wyrobami znowu jest wielce ożywiony.

Według *True Sun*, wybuchła cholera w Wakefield, w Yorkshire; lecz nie jest gwałtowną, jak się to dotąd w Anglii zdarzało.

Margrabia Waterford w towarzystwie brata swojego, lorda Jona Beresford i pana Ponsonby, przybył na jachcie *Charlotte*, z Bergen do Aberdeen i z tamtąd do Londynu się udał.

Hrabia Gosford, gubernator Dółnej Kanady, udzielił następującej odpowiedzi na adres (wspomniany w piśmie naszym z d. 10. b. m.), podany mu przez izbę zgromadzenia d. 26. sierpnia: »Panie mowco i wy moi panowie izby zgromadzenia! Adres, który wpanowie wręczyliście mi właśnie, przeszedł niezawodnie do wiedzy jkmości. Nie mogę jednak nie wyrazić mojego mocnego ubolewania, że wpanowie, jak uważam z adresu, chcecie upierać się na tém, ażeby kraj tak długo pozbawiony był dobrodziejstw krajowego ustawodawstwa, dopokąd wszystkie, jakie wymieniliście, żądania, zezwolonemi nie będą — żądania, na jakie zezwolić nie jest w mocy wykonawczego rządu, a które za naleganiem wpanów przedłożone najwyższemu władzom państwa, od tychże z tém uroczystém oświadczeniem odrzuconemi zostały, że przystawać na nie nie byłoby rzeczą zbawienną. Dobrowolne i ciągle trwające wstrzymanie czynności urzędowych wpanów, jako gałęzi miejscowego ustawodawstwa, mimo danego wpanom od władzy wyższej, do której apelowaliście, zapewnienia: że ulepszenia tak w wykonawczej, jakoteż ustawodawczej radzie, nastąpić mają, z dniem każdym pomnażając błędy, w jakie

prowincyja zapada, jest oraz zniszczeniem konstytucyi, której owo ustawodawstwo istnienie swoje winno. Gdy zatem wsparcie, jakie w zastępcach ludu, ku ulżeniu dolegliwościom kraju, znaleźć się spodziewałem, jest mi odmówioném, pozostaje mi tylko to zapewnienie, że z poruczonych mi, jako zastępcy monarchini naszej, pełnomocnictw, ku utrzymaniu praw i wspieraniu pożytków oraz pomyślności wszystkich klas poddanych kanadyjskich królowej jnci, według najlepszego zdania mojego i sumienia korzystać będę. Z zamku St. Lewis d. 26. sierpnia 1837.«

Francyja.

Journal des Debats umieścił przegląd rozpraw, odbytych ostatnią razą na radach departamentowych i wychwała gorliwość radzców, mianowicie w spieraniu publicznego wychowania, budowy gościńców, gospodarstwa i t. p. Co się tycze publicznego ogłaszania ich rozpraw, rzeczony dziennik radzi ministeryjum, odstąpić od niepotrzebnego oporu; drukowanie protokołów jest równie korzystnym jak prawnym, gdyż ustawa li posiedzeń publicznych zabrania.

Quotidienne donosi, że p. Berryer zapadł na słabość wyrzucania krwi, poczem febra i maligna nastąpiły. Napad ten słabości przypisują wielkim natężeniem w pracy, lecz jest nadzieja, że kilka dni spoczynku zdrowie mu przywróci.

Donoszą z Tulonu, że z tamtąd ma być w końcu września posłana do Aten summa milijona franków, którą rząd francuzki zalicza na trzecią serwyję greckiej pożyczki.

Między cudzoziemcami, którzy jako ochotnicy przyłączyli się do wyprawy pod Konstantynę, wymieniają: porucznika od artyleryi saskiej Bernhardta, angielskiego pułkownika Temple, byłego konzula angielskiego Falbo, kapitana od artyleryi duńskiej Tocherning i t. p.

Piszą z Tulonu pod d. 24. września, że statek parowy *Tartar* przywiózł dnia 21go wiadomość z Tunetu, iż połączone eskadry admirałów Gallois i Lalande zawsze jeszcze pod Tunetem stoją, że wieść o zbliżaniu się eskadry tureckiej nie potwierdza się i że eskadra admirała Gallois, składająca się z okrętów liniowych *Jowisz*, *Santi Petri* i *Trydent*, ma zamiar odplynąć do Lewantu i przedrzeć się aż do przystępu ku Dardanellom, dla dowiedzenia się, ażeali eskadra turecka już tam z powrotem zawinęła. Eskadra admirała Lalande, aż do dalszego przeznaczenia, do Tulonu powróci. Admirał Gallois przyszedł z słabości swojej do zdrowia.

O wyprawie do Konstantyny niema bliższych szczegółów. Dziennik *Temps* umieścił tylko to

lakoniczne doniesienie: »Ostatnie wiadomości z Afryki nie są całkiem zaspokajające; wyprawa nie jest jeszcze gotową, a wielkie upały osłabiając żołnierzy, stają się różnych chorób powodem.«

Niemcy.

Do Tegernsee przybyli d. 29. września król Lewicz następca tronu i królowiczowa Pruska i owdowiła elektorowa Bawarska. D. 30. września czyli 1. października, spodziewano się przybycia Najjaśniejszej Cesarzowej wdowy Austryjackiej, a w dniach następnych królowej Saskiej i wielkiej księżnej Heskiej.

Król Francuzów na pamiątkę uroczystości studenia uniwersytetu Getyngi, raczył tamecznych profesorów: nadradzcę medycynałego Blumenbacha, tajnego radcę sprawiedliwości Heerena i nadwornego radcę Gaussa, zaszczyścić krzyżem legii honorowej.

Miasto Rostock uniknęło, możnaby rzec, tylko cudem bardzo wielkiego nieszczęścia. Magazyn do sporządzania gazu dla oświetlenia domu gościnnego »pod słońcem«, założony był tamże za milczącą tolerancją policyi, w środku samego miasta, obok innych domów ściśle z sobą spojenych i zupełnie pod salą Apolina. Dnia 15. września w południe, o trzy kwadranse na drugą, zostali mieszkańcy w pobliskich domach przestraszeni wielkim wstrząśnieniem, któremu ogromny łoskot towarzyszył. Z śledztwa pokazało się, że to był lekki wybuch gazometru. Mieszkańcy przerażeni tym hukiem, połączyli się i podali do rządu zażalenie, ażeby odtąd gazem nie oświetlano; jakoż właścicielowi domu gościnnego »pod słońcem« zakazano robić i używać gazu pod karą 1000 talarów, aż do dalszego w tej mierze rozporządzenia.

Królestwo Polskie.

— Z. Warszawy dnia 5. październ. —

W odbytém w dniu 2. i 3. b. m. i r. losowaniu Listów Zastawnych, wyciągnięto takowych Lit. A. sztuk 59 na złp. 1,180,000; Lit. B. 301 na złp. 1,505,000; Lit. C. 982 na złp. 982,000; Lit. D. 257 na złp. 128,500; Lit. E. 883 na złp. 176,600; razem sztuk 2482 na złp. 3,972,100. Numera wylosowane będą w Gaz. warsz. ogłoszone. (G. P.)

Rossyja.

Dz. *Journal d'Odessa* dnia 20. września (1go paźdz.) donosi z Bakczy-Seraju: Najjaśniejszy cesarz i cesarzowa, wielki książę następca tronu i wielka księżniczka Maryja, przybyli do Sewastopola w piątek d. 10. tego miesiąca o drugiej godzinie po południu. Przed wniściem do por-

tu cesarz jegomość przeglądał na morzu flotę czarno-morską, a potem jadt objad na pokładzie statku parowego »*Gwiazda biegunowa*.«

Jejmość cesarzowa z swoją dostojną córką wyjechała do Bakczy-Seraju w towarzystwie licznego orszaku. O trzy wiorsty od tego miasta, wyjechał na przeciw niej jeneralny gubernator hrabia Woronzow, z szlachtą taurycką i z muftym na koniu. Po obu stronach jechali kłusem na koniach murzowie odziani w bogate szaty i kilku innych Tatarów w rozmaitych kostiumach, którzy przedstawiali widok zajmujący, upiękniiony położeniem Bakczy-Seraju, w głębokiej i rozległej dolinie, po której bokach ogromne szczyty skał się wznosiły. O godzinie piątej po południu, u wniścia do pałacu, przedstawieni byli jejmości cesarzowej, gubernator taurycki, marszałek szlachty i szlachta. Cesarzowa i wielka księżniczka Maryja zwiedziły z ciekawością starożytną siedzibę chanów tatarskich i meczet pałacu, gdzie były przytomne nabożeństwu derwiszów, na galerji, w której dawniej książęta tatarscy siadywali. Wieczór pałac, miasto i okolice były rzęsiście oświetlone.

Dnia 12. o drugiej godzinie po południu przybyli do Bakczy-Seraju cesarz jegomość i wielki książę cesarzewicz.

Dnia 13. o godzinie 7mej z rana, wyjechali cesarz jegomość i wielki książę cesarzewicz do Sewastopola.

Tenże dzieńnik z d. 23. września (4. paźdz.) zawięra: Najjaśniejszy cesarz jegomość i wielki książę następca tronu, zabawiwszy dziesięć dni w Krymie, wsiadli na okręt w niedzielę dnia 19. tego miesiąca o godzinie dziewiętej wieczór, w Yalcie na wojenny statek parowy »*Gwiazda biegunowa*« i odpłynęli do Ghelendjik. Cesarzowa i wielka księżniczka Maryja znajdują się w Ałupce.

Jego ces. król. mość Jan, arcyksiążę Austryjaki, i jego król. mość Adalbert królewicz Pruski, odpłynęli d. 19. tego miesiąca z Yalty do Konstantynopola, na wojennym statku parowym austryjackim: »*Maryja Anna*«. Ci dwaj książęta po przybyciu swoim z Odessy do Sewastopola, oglądali Bakczy-Seraj, udali się na Czatyrdach i zwiedzili góry i szczyty najpowabniejszej strony południowej Krymu.

Bernard, książę Sasko-Wajmarski z swoim synem Wilhelmem, przybywszy na okręcie parowym »*Newa*« z Odessy do Yalty, zwiedził także Bakczy-Seraj i niektóre znaczniejsze miejsca Krymu i powrócił d. 20. tego miesiąca na tym samym statku parowym do Odessy.

Okręt parowy »*Cesarzowa Alexandra*« od-

płynął z tąd dziś w południe do Konstantynopola, mający na swoim pokładzie towary, listy i 45 podróżnych, w których liczbie znajdowali się Bernard książę Sasko-Wajmarski z swoim synem Wilhelmem, i generał angielski Arbuthnot, którzy przybyli przedwczoraj z Krymu, na pokładzie statku parowego »Newa«.

Dla katolików w Kronstadzie założono d. 9go września kamień węgielny na kościół, którego dotąd w tém mieście nie było. Rząd przeznaczył na to sumę 200,000 rub. assyg. Inne także kościoły katolickie w Rosyi nie dawno od cesarza jak najhojniej wspartemi zostały. Między innemi kościół katolicki St. Katarzyny w Petersburgu, otrzymał pożyczką bez procentu 500000 rubli.

Gazety petersburskie zawierają potwierdzony przez cesarza a przez wydział towarzystwa więzieni tutejszych ułożony plan do zapobieżenia żebractwu w Petersburgu. Za podstawę planu tego projektują zakładanie domów pracy, celem zatrudnienia próżników.

Turecyja.

Journal d'Odessa pisze: Konstantynopol dnia 11. września n. st. Mustafa-basza pracując już podług własnego przekonania, już podług wiadomego życzenia swego monarchy, wszelkiemi środkami, jakie są w jego mocy, nad ulepszeniem położenia jego poddanych, bez różnicy stanu, rozkazał całemu ludowi muzułmanów, ażeby od tąd nie używano obelżywego nazwiska »giaura« (niewierny), dla oznaczenia innych poddanych jego sultańskiej mości. Słowo to »giaura« było powodem do krwi rozlewu, wzniesło nieśnaski zapalczywe i wywoływało zemstę okrutną. Lubo środek przedsięwzięty przez Mustafę-baszę na pierwszy widok zdaje się być mało znaczącym, okazuje jednak ze strony tego urzędnika doskonałą znajomość obyczajów i sposobu myślenia ludu Lewantu, oraz szczerę życzenie zbliżyć do siebie rozmaite kasty, któremi zapełnione jest to rozległe państwo. To zbliżenie, którego postępy już się znacznie czuć dają od lat kilku, przyczyni się mocno do pomyślności Turcyi i dobrego bytu poddanych, jakoż mocno nad tąd pracują, i życzyć należy, aby za przykładem Mustafę-baszy poszli w krótko wszyscy wielcy urzędnicy sultana.

Dostrzegacz austriacki z d. 8go b. m. pisze z Konstantynopola pod d. 20. września: »Cesarzsko-rossyjski rzeczywisty radca stanu i konsul generalny w Multanach i Wołoszczyźnie, baron Rückmann, który otrzymał zlecenie podnie-

bytność pana Butenieff kierowania sprawami tutejszego rossyjskiego poselstwa, przybył tu dnia dzisiejszego z Gallaczu, na austriackim statku parowym *Ferdynand I.* — Na kilka dni przedtém przybył do tutejszj stolicy hrabia Medem, umieszczony dawniej przy tutejzjem rossyjskiem poselstwie, a teraz przeznaczony zastąpić tymczasowo odwołanego z posady awojj kuzula generalnego w Egipcie, pułkownika Duhamel. Ma zamiar odpłynąć wkrótce do Alexandryi. — Stan zdrowia ciągle tu zaspokajający.«

Wiadomości z Egiptu. — Alexandryja d. 7. września n. st. Już cztery dni temu, jak basza Egiptu powrócił z podróży do Krety. Zdrowie jego zdaje się być w dość dobrym stanie.

Ibrahim-basza, z swojjej strony, także opuścił Syryję i powrócił do Hairu, przeprawiwszy się przez Damiettę.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyi prywatnej.)

— Lwów d. 13. października. —

Co się dotyczć ceny wyrobów płócien, i zbioru lnu i konopi, odebraliśmy z niektórych okolic doniesienia, które razem zebrawszy podajemy:

Po kilku latach, które urodzajowi lnu nie sprzyjały, wypadł przeszły rok w tój mierze lepiej jak miernie; lecz najwięcej lnu i przędzy wywieziono do innych prowincyj, i dla tego mniej jak zwyczajnie płócienn zrobiono. Tego roku zrodziło się lnu dosyć wiele, ale nie można go dobrze oczyścić i do potrzeby przysposobić. Za cetnar lnu czesanego, lecz nie zupełnie czystego i nie w pięknym kolorze, płacą teraz po 13 do 15 zr. m. k.

Konopie tego roku wcale się nie udały. Za cetnar włókna konopnego średnio-czesanego płacą po 13 do 14 zr. m. k.

Rzeczą jest niezawodną, że przeszłej zimy mniej jak za zwyczaj robiono płócienn, przytém i obrót handlu płócien, tego roku po blichu, nie był znaczny; wyjąwszy, co po blichach i po jarmarkach skupowali liweranci jarosławscy. Jakaśmy słyszeli, mniejsze partyje zakupiono li do Jass i do Krakowa; nawet do Węgier mniej jak zwyczajnie płócien odstawiono.

Liweranci przy komisji mundurowej w Jarosławiu biorą za łokieć szerokości wiedeńskiej płótna lnianego dobrego na koszulę 14 1/8 kr., za łokieć konopnego albo lnianego na prześcieradła lub gałki 12 1/8 kr., na podszewki, bielone lub surowe, 9 1/8 kr., zgrzebnego na sienniki 7 kr., za łokieć szerokości wiedeńskiej drelichu komarzeńskiego na namioty 13 1/8 kr., na kitle

41 6/8 kr., na podszywki 9 3/8 kr. m. k.; je-
doakże utyskują, że przy tych cenach znaczne
straty ponoszą.

Flisowe płótno, które tego roku zawieziono
do Gdańska, także się kupcom nie powiodło;
nie znalazłszy bowiem tam kupca nawet ze stratą,
po największej części na składach złożyć miano.

Cena płócien na jarmarkach szczegółowych
była następująca:

W **Derewaczu**, gdzie się na dwóch jar-
markach na wiosnę przeszło 1500 sztuk znajdo-
wało, za półsetek lnianego bielonego płótna,
któremu do szerokości wiedeńskiego łokcia, je-
dnego cala brakowało, mający długości 47 łokci
wiedeńskich, płacono według jakości 28 do 30
zr. w. w., za dobre konopne bielone 25 zr. w. w.

W **Mościskach** na dwóch jarmarkach
w czerwcu i lipcu, gdzie na jeden jarmarek le-
dwie 600 sztuk przywieziono, płacono za półsetek
lnianego płótna szerokości jednego łokcia wie-
deńskiego, mający 54 do 55 łokci długości, po-
dług jakości 29 do 33 zr., za konopne zaś od
18 do 25 zr. w. w.

W **Starém mieście** na jarmarku w czerw-
cu, dowieziono przeszło 1200 sztuk płócien, i
za płótna, które mało co nie dochodziły szeró-
kości łokcia wiedeńskiego, mające długości 51
łokci wiedeńskich, płacono według jakości od 25 do
29 zr.; za płótna zaś mające szerokości 7/8 łokcia
polsk., a długości 50 łokci wiedeńskich, płacono od 22
do 25 zr.; za konopne zaś szerokie na jeden łok-
cieć wiedeński bez cala, mające długości 50 łokci
wiedeńskich, płacono po 17 do 21 zr. w. w.

W **Dobromilu** za płótno na jeden łokcieć
wiedeński szerokie a 51 łokci wiedeńskich długie,
lniane, płacono po 27 do 30 zr., za konopne od 17 do
18 zr., a za zgrzebne, w którym osnowa konopna
a wątek zgrzebny, po 13 do 14 zr. w. w.

W **Birczy** na jarmarku w lipcu dostawiono
wzwyż 1500 sztuk płócien szerokości pięć ćwierci
polskich, długości 47 łokci wiedeńskich; lniane płacono
po 24 do 27 zr., a konopne po 16 do 19 zr.
w. w.

W **Dynowie**, gdzie tego roku na jarmark
przystawiono ledwo 1000 sztuk, mających pięć
ćwierci szerokości a 34 łokci wiedeńskich długości, pła-
cono za lniane według jakości od 15 do 20 zr.
a za konopne od 10 do 13 zr. w. w.

W **Drohobyczy**, gdzie nie ma jarmarków
tylko targi tygodniowe i po większej części tyl-
ko niebielone płótna sprzedawane bywają, ceny
tego roku w przecięciu były: jeden łokcieć wiedeń-
skiej szerokości, 50 długości, lniane niebielone płót-

no po 18 do 24, a bielone po 19 do 28 zr.,
toż samo w Korczyni za 7/8 wiedeńskich łokci szeró-
kości, 56 polskich łokci długości, lniane płótno
po 12 do 16 zr. w. w.

W **Błażowie** tej samej szerokości co w Kor-
czyni, po téjże samej cenie, zaś za płótna jeden
wiedeński łokcieć szerokie, 34 wiedeńskich łokci długie,
bardzo dobre lniane, po 20 zr. w. w. płacono;
grube zaś konopne i zgrzebne po 12 zr. w. w.

W **Narajowie**, **Przemyslanach**, **Gołogó-
rach**, **Glinianach**, **Bóbrce**, **Brzeżanach**,
flisowe płótna i zgrzebne niebielone we-
dług jakości od 5 zr. 30 kr. do 8 zr. 30 kr. w.
w. płacono i mają być onych znaczne zapasy;
tamże konopne niebielone płacono od 13 zr. do
14 zr. 30 kr., a bielone podług jakości aż do
15 zr. w. w.

W **Komarnie** za płótna lniane bielone je-
den łokcieć wiedeński szerokie a 50 do 51 łokci wiedeń-
skich długie płacono 27 do 29 zr., drelich jeden łok-
cieć wiedeński szeroki, 30 łokci wiedeńskich długi, kitle
zwany, podług jakości od 9 do 12 zr. 30 kr.
w. w. płacono. Drelich pośledni na wory 50
łokci długości po 8 do 10 zr. w. w., téj samej
długości płótno na sienniki po 10 zr. w. w.,
równie też w téj samej cenie poślednie płótno
na wory 40 do 42 cali szerokości po 10 zr. w. w.

Wiedeń d. 8. października 1837. Co do ceny
wiedeńskiej z korespondencji ołomunieckiej z d.
27. września, umieszczonej w Nrze 116 naszej
Gazety, prostujemy ją w ten sposób, iż pod ten
czas nie 36 zr. lecz 36 do 37 zr. w. w. płacono.
Wolę z dóbr pana Romaszkana w tymże Nrze
Gazety naszej pod liczb. 9 umieszczone, 163 sztuk
do Wiednia kupione, a w Ołomuńcu parę na 11
cetnarów oszacowane, ważyły na regie para 1066
funtów z łojem, a sztuka wydała toju 54 funtów.

W piątek, to jest 6. b. m., cena w handlu
hurtowym tutaj spadła; zakontraktowali bowiem
rzeźnicy z tutejszymi handlarzami cetnar wolu
galiczyńskiego po 35 do 36 1/2 zr. w. w., zaś węg-
ierskiego po 36 do 37 1/2 zr. w. w.

Przyczyną spadłej ceny jest wieść rozgłoszona,
jakoby na przyszły targ do Ołomuńca większa,
jak w przeszłych targach, a na jarmark w Wait-
zen niezmierną ilość wołów miała być w dro-
dze. — Skutek okaże, czy się ta wiadomość
potwierdzi.

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Los na dobra*, komedyja w 4 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 41. Rozmaitości.)